

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії

Силабус навчальної компоненти
«Основи педіатрії»

Обсяг:	Загальна кількість годин: 120 годин, 4,0 кредитів ЄКТС.
Дні, час, місце:	За розкладом занять. Кафедра педіатрії. Вул. Віталія Нестеренка 3, Обласна дитяча клінічна лікарня. 9-ти поверховий будинок, 7 поверх.
Викладач (-і):	Аряєв М.Л. чл.-кор. НАМНУ, д.мед.н, професор, завідувач кафедри. Доценти. к.мед.н.: Сеньківська Л.І. Капліна Л.Є., , Бірюков В.С., Кравченко Т.Ю., Лотиш Н.Г., Папінко Р.М., Федін М.В., доктор філософії Усенко Д.В. Асистенти: к.м.н. Коропець В.П., Павлова В.В., Браткова Л.Б.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Сеньківська Людмила Іванівна, завуч, 0679590334, Капліна Лариса Євгенівна, відповідальна за організаційно-виховну роботу на кафедрі 0509707163, або по стаціонарному телефону кафедри 705 53 21 з лаборантом, Ольховська Вероніка Олександрівна. E-mail: pediatrics50@gmail.com Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного робочого дня Онлайн-консультації: з 14.00 до 17.00 щодня, за виробничу потрібною. Посилання на онлайн консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ КОМПОНЕНТИ

Предмет вивчення компоненти – Медсестринство в педіатрії та неонатології.

Мета: Опанування здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі педіатрії та неонатології, удосконалення навичок та компетентностей, набутих при вивченні попередніх дисциплін.

Завдання:

1. Формування вмінь та навичок оцінки АФО дітей різного віку.
2. Формування вмінь та навичок догляду за хворими дітьми різного віку.
3. Формування вмінь та навичок підготовки дітей до лабораторних та інструментальних досліджень,
4. Формування вмінь та навичок надання невідкладної допомоги дітям різного віку.
5. Формування вмінь та навичок застосування фармакологічних засобів у дітей.
6. Формування вмінь та навичок виконання медичних маніпуляцій у дітей

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії**

У результаті вивчення навчальної компоненти здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня повинен:

Знати: Анатомо-фізіологічні особливості дітей різного віку. Особливості догляду за доношеними і недоношеними новонародженими та дітьми різного віку. Особливості догляду за хворими дітьми. Особливості проведення лабораторних та інструментальних досліджень у дітей різного віку. Організацію та особливості вигодовування доношених і недоношених новонароджених, дітей перших трьох років життя. Основи раціонального харчування дітей дошкільного, шкільного віку та підлітків. Санітарно-епідемічний режим палат сумісного перебування матері та дитини у пологовому будинку, відділення патології новонароджених, соматичних віддіlenь, відділення реанімації та інтенсивної терапії новонароджених і дітей різного віку. Асептику та антисептику при роботі з медичними інструментами та апаратами, засоби знезараження та стерилізації, методи утилізації відпрацьованого матеріалу. Застосування фармакологічних препаратів при різних захворюваннях у дітей. Вимоги до санітарно-епідемічного режиму педіатричних відділень.

Вміти:

- Оцінювати загальний стан дітей різних вікових періодів.
- Проводити загальне оцінювання поведінки дітей різних вікових періодів
- Оцінювати положення тіла (активне, пасивне, вимушене), вираз обличчя
- Оцінювати стан свідомості за педіатричною шкалою Глазго
- За допомогою медичного обладнання проводити антропометричні виміри.
- Оцінювати фізичний розвиток дітей за допомогою стандартних номограм фізичного розвитку, Індексу маси тіла (ІМТ)
- Проводити огляд: шкіри, підшкірної основи, оцінювати висипку; периферійних лімфатичних вузлів; голови та обличчя; зіва та мигдаликів; носа; вух; – волосся (в тому числі на педикульоз); губ, ротової порожнини, язика; – зубів (молочних та постійних), визначати відповідність схемі прорізування зубів; – шиї, щитоподібної залози; нігтів.
- Вимірювати температуру тіла та здійснювати реєстрацію в температурному листку.
- Визначати стан живлення.
- Користуючись схемою і методикою обстеження педіатричного пацієнта, за допомогою медичного обладнання, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей дихальної системи у пацієнтів різних вікових груп, вміти проводити: оцінювання характеру кашлю, харкотиння; проводити огляд грудної клітки; підрахунок частоти дихання та реєструвати її в листку спостереження, пальпацію, перкусію, аускультацію грудної клітки, спірометрію (визначення ЖЄЛ); визначення окружності грудної клітки під час вдиху та видиху.
- Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей системи кровообігу у пацієнтів різних вікових груп, уміти: визначати серцевий поштовх; проводити перкусію та аускультацію серця; визначати частоту серцевих скорочень; визначати властивості пульсу та реєструвати його в температурному листку; вимірювати артеріальний тиск на руках та ногах, оцінювати його результати та реєструвати його в листку спостереження.
- Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта за допомогою медичного обладнання, спираючись на знання анатомофізіологічних особливостей опорно-рухового апарату, в пацієнтів різних вікових груп, вміти проводити: огляд та пальпацію м'язів, хребта, кінцівок та суглобів; вимірювання об'єму рухів у суглобах.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії

- Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, за допомогою медичного обладнання, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей органів травлення, уміти проводити та оцінювати у пацієнтів різних вікових груп: оцінювання блівотних мас; випорожнень; проводити огляд живота; поверхневу пальпацію живота; перкусію живота (визначення метеоризму та асциту); аускультацію живота; - перевірку симптому Щоткіна—Блюмберга.
- Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей сечостатевої системи у пацієнтів різних вікових груп, уміти проводити: огляд зовнішніх сечових і статевих органів; перевірку симптому Пастернацького; оцінювання сечі та сечовипускання; визначення добового діурезу; визначення водного балансу.
- Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, за допомогою медичного інструментарію, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей нервової системи у пацієнтів різних вікових груп, уміти: – оцінювати нервово-психічний розвиток; перевіряти набуті уміння і навички; оцінювати моторику, сенсорні реакції, статику, мову, емоції та соціальну поведінку.
- Користуючись схемою й методикою обстеження пацієнта, за допомогою медичного інструментарію, спираючись на знання анатомофізіологічних особливостей вуха, горла, носа у пацієнтів різних вікових груп, уміти проводити: огляд та пальпацію ділянки зовнішнього вуха та козлика; риноскопію за допомогою лобового рефлектора, фарингоскопію, отоскопію, дослідження слуху шепітною та розмовною мовами.
- Користуючись схемою й методикою обстеження оцінювати стан новонародженого за показниками адаптації; визначати гестаційний вік за шкалою Ballard; визначати ознаки переношування.
- Проводити повну й часткову санітарну обробку пацієнтів різного віку; обробляти волосся та шкіру пацієнта в разі педикульозу; готовувати дезінфекційні розчини різної концентрації; проводити дезінфекцію предметів догляду та особистої гігієни пацієнта, посуду; обробляти руки (соціальний, гігієнічний, хірургічний рівень);
- Проводити передстерилізаційну обробку медичного інструментарію та виробів медичного призначення; стерилізувати медичний інструментарій методом кип'ятіння (в домашніх умовах); стерилізувати медичний інструментарій хімічним методом; стерилізувати медичний інструментарій у повітряних стерилізаторах. Готовувати перев'язувальний матеріал, готовувати біксі до стерилізації; стерилізувати парою під тиском у парових стерилізаторах; контролювати якість стерилізації; користуватися стерильним біксом; готовувати до роботи маніпуляційний кабінет та залу реанімаційного відділення для дітей різного віку
- Проводити генеральне прибирання кабінетів (процедурного, маніпуляційного), палат.
- Накривати стерильний маніпуляційний стіл; готовувати до стерилізації й стерилізувати гумові рукавички; готовувати до стерилізації й стерилізувати гумові трубки, зонди, дренажі, катетери;
- Дотримуватися вимог особистої гігієни;
- Проводити поточну дезінфекцію в інфекційному стаціонарі; дотримуватися правил особистої медичної безпеки під час роботи з пацієнтом з інфекційним захворюванням, з медичними інструментами, обладнанням, кров'ю та іншими біологічними рідинами організму; дотримуватися правил санітарно-гігієнічного режиму в інфекційному стаціонарі; відповідно вести себе у випадку поранення під час виконання маніпуляцій.
- Забезпечувати особисту гігієну пацієнта: облаштовувати ліжко хворому; міняти натільну і постільну білизну лежачому хворому; користуватися функціональним ліжком; доглядати за шкірою (гігієнічна ванна, душ), за волоссям, статевими органами, промежиною, здійснювати догляд у разі закрепу, діареї, нетримання калу. Здійснювати догляд за очима, носовими ходами, порожниною рота, вухами, обробляти зовнішній слуховий прохід, здійснювати комплексну профілактику пролежнів, попріlostей; слідкувати за своєчасною заміною памперсу.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії**

- Здійснювати контроль за харчуванням пацієнтів різного віку. Забезпечувати стерилізацію пляшечок, сосок, зондів для годування дітей. Здійснювати нагляд за санітарним станом приліжкових столиків, холодильника, асортиментом і терміном зберігання харчових продуктів; годувати лежачого пацієнта з ложки, пляшечки, соски; користуватися напувальником; вводити харчові суміші через зонд; годувати пацієнта через езофагостому та гастростому; годувати немовлят; проводити парентеральне годування.
- Доглядати за хворими пацієнтами різних вікових груп: у разі бульового синдрому; під час кашлю, задишки, кровохаркання та легеневої кровотечі; проводити санацію трахеї через трахеостомічну канюлю, туалет та перев'язку трахеостоми; подавати кисень з кисневої подушки, через носові катетери, інтубаційну трубку, маску; проводити промивання очей; обробляти хрящовий край повік; доглядати за пацієнтом під час блювання; застосовувати газовідвідну трубку; промивати шлунок; виконувати очисну, сифонну клізму, лікувальну клізму; проводити катетеризацію сечового міхура м'яким катетером.
- Виконувати медичні маніпуляції при поширеніх захворюваннях у дітей.
- Вести медичну документацію.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна буде викладений у формі лекцій, практичних занять, організації самостійної роботи здобувача.

Форми і методи навчання

Практичні заняття: бесіда, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду пацієнта, відпрацювання навичок виконання маніпуляцій, рольові ігри, інструктаж та відпрацювання навичок на симуляційних муляжах та гібридному пацієнти, тренувальні вправи з догляду за здоровими та хворими дітьми, дотриманням санітарно-епідемічного режиму в амбулаторних умовах та відділеннях медичного дитячого закладу.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, самостійне опанування навичок спілкування з хворою дитиною та її батьками, підготовка до практичних занять.

Зміст навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1.

Анатомо-фізіологічні особливості дітей різного віку. Вакцинація.

Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості доношених дітей (АФО).

Зовнішній вигляд доношеної новонародженої дитини. АФО шкіри та підшкірної клітковини, кісткової, м'язової, дихальної, серцево-судинної, травної, сечно-статевої, нервової системи. Перший туалет новонародженої дитини. Антропометричні виміри: визначення маси, зросту, обвіду голови, грудної клітки. Поняття затримка внутрішньоутробного розвитку та методика її оцінки. Оцінювання стану за шкалою Апгар. Методика одягання новонароджених. Грудне вигодовування новонароджених та його підтримка. Санітарно-гігієнічний та протиепідемічний режим. Медсестринське обстеження: стан шкіри, підшкірної основи, залишку пуповини, пупкової ранки, фізіологічних станів. Вакцинація та умови її проведення. Охорона праці. Правила виписування з пологового будинку. Проведення першого патронажу новонародженої дитини. Методика забору сухої краплі крові для скринінгу спадкових хвороб у новонароджених дітей.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії**

Тема 2. Анатомо-фізіологічні особливості недоношених дітей.

Зовнішній вигляд недоношеної новонародженої дитини. АФО шкіри та підшкірної клітковини, кісткової, м'язової, дихальної, серцево-судинної, травної, сечно-статевої, нервової системи недоношених дітей. Перший туалет новонародженої недоношеної дитини. Антропометричні виміри: визначення маси, зросту, обвіду голови, грудної клітки. Визначення терміну гестації за шкалою Ballard. Класифікація за терміном гестації, масою, при народженні. Поняття скоригованого віку. Санітарно-гігієнічний та протиепідемічний режим відділення та виходжування в кювезі. Медсестринське обстеження: стан шкіри, підшкірної основи, залишку пуповини, пупкової ранки. Методика одягання недоношених новонароджених. Особливості вигодовування недоношених дітей. Вакцинація та умови її проведення. Охорона праці. Правила виписування з пологового будинку.

Тема 3. Анатомо-фізіологічні особливості дітей перших трьох років життя.

Зовнішній вигляд дитини першого року життя. АФО шкіри та підшкірної клітковини, кісткової, м'язової, дихальної, серцево-судинної, травної, сечно-статевої, нервової системи дітей першого року життя. Фізіологія стато-моторного психічного та передмовного розвитку. Вигодовування дітей першого року життя правила введення прикорму. Раціональне вигодовування та харчування дитини віком до трьох років. з метою розвитку. Порядок проведення обов'язкових профілактичних оглядів дитини віком до трьох років.

Тема 4. Анатомо-фізіологічні особливості дітей дошкільного, шкільного та підліткового віку

АФО шкіри, підшкірної клітковини, кісткової, м'язової, дихальної, серцево-судинної, травної, сечно-статевої, нервової системи дітей дошкільного, шкільного та підліткового віку. Оцінка фізичного розвитку за сигмальними та центильними номограмами. Оцінка гостроти зору. Режим дня. Раціональне харчування. Особливості поведінки дітей у пубертатному періоді. Оцінка статевого розвитку хлопчиків та дівчинок за Таннером. Методика вимірювання артеріального тиску у дітей різного віку.

Тема 5. Вакцинація дітей

Проведення вакцинації згідно з календарем. Класифікація вакцин. Обов'язкові та рекомендовані вакцини. Інформована згода на проведення вакцинації. Організація кабінету щеплення. Техніка введення вакцин. Поєдання препаратів для щеплення Вакцинація дітей з порушенням календарю. Ускладнений перебіг постvakцинального періоду. Постvakцинальні реакції. Постvakцинальні ускладнення. Критерії виникнення анафілактичного шоку. Клініка анафілактичного шоку, алгоритм надання першої невідкладної допомоги. Спілкування з батьками щодо необхідності вакцинації дитини. Робота з антивакцинаторами.

Змістовий модуль 2

Догляд за хворими дітьми. Екстрена медична допомога при невідкладних станах.

Тема 6. Особливості догляду за дітьми з хворобами органів дихання. Екстрена медична допомога при невідкладних станах

Особливості догляду за шкірою, слизовими оболонками. Вимір частоти дихання, темперетури тіла і занесення показників у листок спостереження. Догляд за пацієнтом під час кашлю, задишко, у різні періоди гарячкі. Оцінювання характеру кашлю, харкотиння. Проведення огляду пальпації, перкусії, аускультації грудної клітки, спірометрії (визначення ЖЄЛ). Забір мазків та змивів з носоглотки на вірусологічне дослідження. Забір мазків з мигдаликів, зіву і носа для бактеріологічного дослідження. Забір харкотиння у дітей старшого віку для лабораторного дослідження. Забір крові для біохімічного та бактеріологічного дослідження. Особливості кисневої терапії через кисневу маску, носові канюлі, догляд за апаратом штучної вентиляції легень. Розведення антибактеріальних препаратів, визначення

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії**

дози. Збирання і заповнення одноразові системи для внутрішньовенних вливань; проведення внутрішньовенного краплинного введення фармакологічних засобів. Методика встановлення периферичного катетеру, голки-метелика. Екстрена медична допомога при гіпертермічному синдромі, судомах, важкому нападі бронхіальної астми, ларинготрахеїті зі стенозом. Введення ліків через спейсер та небулайзер.

Тема 7. Особливості догляду за дітьми з хворобами серцево-судинної системи та системи крові.
Особливості догляду за шкірою, слизовими оболонками. Визначення частоти серцевих скорочень, пульсу, артеріального тиску на руках та ногах та внесення їх у лист спостереження. Визначення серцевого поштовху, проведення перкусії та аускультації серця. Підготовка пацієнта до дослідження ЕКГ, ExоКС, Холтерівського моніторування частоти серцевих скорочень та артеріального тиску. Догляд за пацієнтом. Введення і визначення дози лікарських засобів. Збирання і заповнення одноразові системи для внутрішньовенних вливань; проведення внутрішньовенного краплинного введення фармакологічних засобів. Подавання кисню з кисневої подушки, через носові катетери, інтубаційну трубку, маску. Невідкладна допомога при порушенні серцевого ритму, непритомності, синкопальному стані, зупинці серця у дітей. Здійснення початкової серцево-легеневої реанімації. Особливості догляду за онкогематологічними хворими дітьми. Підготовка медичного інструментарію для проведення стернальної пункциї. Догляд за паліативними хворими.

Тема 8. Особливості догляду за дітьми з хворобами системи травлення та ендокринної системи
Особливості догляду за шкірою, слизовими оболонками, промежиною. Оцінка характеру блювотних мас, випорожнень у дітей різного віку. Особливості харчування дітей з хворобами системи травлення. Забір калу на визначення яєць гельмінтів, копrogramу. Невідкладна допомога при синдромі дегідратації. Проведення оральної регідратації дітям різного віку. Підготовка пацієнтів та проведення збору добової сечі на визначення рівня глюкози та альбумінурію. Визначення рівня глюкози глюкометром. Невідкладна допомога при гіперглікемічній та гіпоглікемічній комі.

Тема 9. Особливості догляду за дітьми з хворобами сечо-статевої системи

Особливості догляду за шкірою, слизовими оболонками, промежиною. Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей сечовидільної системи у пацієнтів різних вікових груп, уміти проводити: огляд зовнішніх сечових і статевих органів; перевірку симптому Пастернацького; оцінювання сечі та сечовипускання; визначення добового діурезу; визначення водного балансу. Проводити катетеризацію сечового міхура м'яким катетером. Готовати пацієнтів та проводити збір сечі на загальний аналіз, за Нечипоренко, за Земницького, добової сечі. Догляд за дітьми з перитонеальним діалізом. Проводити оцінку статевого розвитку хлопчиків та дівчинок за Танером. Визначати порушення статевого розвитку хлопчиків та дівчинок. Вміння спілкуватися з батьками при порушенні статевого розвитку у дитини, в тому числі при невизначеній статі при народженні.

Тема 10. Особливості догляду за дітьми з хворобами центральної нервоївї системи.

Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, за допомогою медичного інструментарію, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей нервоївї системи у пацієнтів різних вікових груп, уміти: оцінювати нерво-психічний розвиток; перевіряти набуті уміння і навички; оцінювати моторику, статику, сенсорні реакції; мовлення, емоції та соціальну поведінку. Визначати стан великого тім'ячка та швів черепа у новонароджених та дітей першого року життя, характер порушення м'язового тонусу, активних рухів. Оцінювати характер ходи у дітей різного віку. Знати особливості рефлексів періоду новонародженості. Здійснювати догляд за дітьми з дитячим церебральним паралічом, затримкою психомоторного розвитку, розладами поведінки, різним ступенем розумової відсталості, вегетативним станом. Екстрена медична допомога при судомах різної етіології, в тому числі при епілепсії. Особливості догляду за паліативними хворими.

Змістовий модуль 3

**Санітарно-епідемічний режим відділень стаціонару. Фармакологічна терапія у дітей.
Лабораторна та інструментальна діагностика**

Тема 11. Санітарно-епідемічний режим неонатальних відділень стаціонару.

Санітарно-епідемічний режим палати спільногого перебування матері та дитини пологового будинку. Санітарно-епідемічний режим відділення патології новонароджених стаціонару. Санітарно-епідемічний режим відділення реанімації та інтенсивної терапії новонароджених. Запобігання поширення нозокоміальних інфекцій під час катетеризації судин, сечового міхура, проведення штучної вентиляції легень. Розмежування «чистої» та «брудної» зон пацієнта з відповідним миттям рук та зміною рукавичок. Своєчасне миття та знезараження кувезів. Догляд за діагностичною апаратурою. Знезараження та стерилізація інструментарію, складових частин апаратів штучної вентиляції легень. Інфекційний контроль. Використання ефективних засобів знезараження. Регулярна зміна дезінфікуючих розчинів у стаціонарі з визначенням чутливості до використовуваних дезінфекційних розчинів. Мікробіологічний моніторинг об'єктів середовища. Механічна, гігієнічна та хірургічна обробка рук. Правила використання рукавичок. Профілактика вентилятор-асоційованої пневмонії. Профілактика катетер-асоціюваних інфекцій. Організація кімнати сбереження грудного молока, молочної кухні для приготування замінників грудного молока. Своєчасна стерилізація пляшеч та сосок. Ультрафіолетове опромінювання приміщень відділення. Дотримання діючих наказів щодо профілактики СНІДу та вірусних гепатитів.

Тема 12. Санітарно-епідемічний режим соматичного відділення, реанімації та інтенсивної терапії дитячого стаціонару

Санітарно-епідемічний режим соматичного відділення, дитячого стаціонару. Санітарно-епідемічний режим відділення реанімації та інтенсивної терапії дитячого стаціонару Запобігання поширення нозокоміальних інфекцій під час катетеризації судин, сечового міхура, проведення штучної вентиляції легень. Розмежування «чистої» та «брудної» зон пацієнта з відповідним миттям рук та зміною рукавичок. Догляд за діагностичною апаратурою. Інфекційний контроль. Використання ефективних засобів знезараження. Регулярна зміна дезінфікуючих розчинів у стаціонарі з визначенням чутливості до використовуваних дезінфекційних розчинів. Мікробіологічний моніторинг об'єктів середовища. Механічна, гігієнічна та хірургічна обробка рук. Правила використання рукавичок. Профілактика вентилятор-асоційованої пневмонії. Профілактика катетер-асоціюваних інфекцій. Профілактика інфікування персоналу в процесі роботи з хворими. Організація кімнати сбереження грудного молока, молочної кухні для приготування замінників грудного молока у відділенні для дітей грудного віку. Своєчасна стерилізація пляшеч та сосок. Ультрафіолетове опромінювання приміщень відділення. Дотримання діючих наказів щодо профілактики СНІДу та вірусних гепатитів.

Тема 13. Лабораторна та інструментальна діагностика.

Підготовка хворих до забору загального аналізу крові, сечі, аналізу сечі за Нечипоренком, Земницьким, добового аналізу сечі. Визначення групи крові та резус- належність, проведення проби на групову та біологічну сумісність крові, визначення рівня глюкози в крові за допомогою тест-смужок, глюкометра, проведення забору та посіву крові для бактеріологічного дослідження. Підготовка хворого до забору аналізу калу на копрологічне та бактеріологічне дослідження, еластазу, виявлення яєць гельмінтів, прихованої крові. Підготовка хворого для забору крові на біохімічне дослідження. Доставка біологічного матеріалу до лабораторії. Підготовка хворого до проведення стернальної, люмбальної пункції. Підготовка хворих різного віку до рентгенологічного дослідження органів грудної клітки, черевної порожнини, суглобів, кісток, екскреторної та мікційної урографії. Проведення проби на чутливість до контрастної речовини. Підготовка хворого до ультразвукового дослідження серця, легень, черевної порожнини, нирок. Підготовка хворих для проведення

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії**

комп'ютерної томографії та магніто-резонансної томографії внутрішніх органів та головного мозку. Підготовка хворих для проведення фіброгастродуоденоскопії. Проведення електрокардіографії.

Тема 14. Застосування фармакологічних препаратів

Проведення вибірки призначень лікаря з листка призначень; розкладання фармакологічних засобів в медичній шафі та за індивідуальним призначенням кожному пацієнту. Застосування мазі; антисептичних засобів; зовнішніх кровоспинних засобів; сусpenзій, паст, масел. Особливості застосування серцевих глікозидів у дітей. Особливості застосування антибіотиків і розраховування їхньої дози. Особливості застосування сусpenзій при кашлі у дітей. Особливості застосування антигістаминних засобів у дітей. Особливості застосування антипретериків та знеболюючих засобів у дітей. Особливості застосування глюокортикоїдів та імуносупресивних засобів у дітей. Особливості застосування протисудомних засобів у дітей. Особливості застосування інтерферонів та імуноглобулінів у дітей. Реєстрація побічної дії лікарського засобу.

Тема 15. Методики виконання медичних маніпуляцій у дітей

Накладання пластиру, закапування краплей в ніс, вуха, очі; роздведення і закапування в ніс лейкоцитарного інтерферону, лаферону; введення лікарських засобів в зовнішній слуховий хід; збирання одноразового шприцу; збирання стерильного інструментарій ію зі стерильного стола; набирання фармакологічних засобів із ампул, флаконів; проведення внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних ін'єкцій; проведення проби на чутливість до фармакологічних засобів; розводити антибіотики і розраховувати їхні дози; збирання і заповнювання одноразової системи для внутрішньовенних вливань, проведення внутрішньовенного краплинного введення фармакологічних засобів; введення лікувальних сироваток, імуноглобулінів, анатоксинів; запобігання ускладненням після виконаних маніпуляцій, застосування індивідуальних засобів захисту медичних працівників; реєстрування професійної аварії в —Журналі реєстрації аварій... за формою № 108-0; дотримання діючих наказів щодо профілактики СНІДу та вірусних гепатитів.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Неонатологія: підручник у 3 т. / Т. К. Знаменська, Ю.Г. Антипкін, М.Л. Арєев та ін.; за ред. Т.К. Знаменської. Львів: Видавець Марченко Т.В., 2020, Т. 1. 407 с; Т. 2. 455 с.; Т. 3. 379 с.
2. Медсестринство в педіатрії: підручник / В.С. Таракюк, Г.Г. Титаренко, І.В. Паламар та ін. за ред В.С. Таракюка. ВСВ «Медицина», 2021.336с¶
3. Н.М. Касевич. Сестринська справа: підручник (ВНЗ I—III р. а.) / Н.М. Касевич, І.О. Петряшев, В.В. Сліпченко та ін.; за ред. В.І. Литвиненка. — 3-е вид., випр.- К. : Медицина, 2017. - 816 с.
4. Любовь Савка. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка / Любовь Савка, Людмила Разинкова, Елена Коцар.- К. : Медицина , 2018. - 600 с.
5. Касевич Н.М. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. – 7-е вид., випр. - К.: Медицина , 2017. - 424 с
6. Пропедевтична педіатрія". О.В. Тяжка, Т.О. Крючко, О.І. Лапшин та ін. Видавництво: ВСВ «Медицина» . 2018
7. Pediatrics: A Primary Care Approach". Carol D. Berkowitz. Видавництво: American Academy of Pediatrics. Рік видання: 2019 (4-е видання).
8. Pediatric Physical Examination: An Illustrated Handbook". Karen Duderstadt. Видавництво: Elsevier. Рік видання: 2017
9. Illustrated Textbook of Paediatrics". Tom Lissauer, Will Carroll. Видавництво: Elsevier. Рік видання:

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії**

2021 (6-е видання.)

10. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. / за ред. Арєєва М.Л., Котової Н.В. Одеса: ОНМедУ, 2017. 280 с.
11. Нефрологія дитячого віку: навч. посіб. / Т. В. Стоєва, М. В. Федін, та інш.; за ред. Т. В. Стоєвої. – Одеса: Політехперіодика, 2018. – 181 с.
12. Пульмонологія дитячого віку: навч. посібник / Т. В Стоєва., Н. Л. Весілик, та інш.; за ред. Т. В. Стоєвої.— Одеса: Політехперіодика, 2020.— 222 с.: 59 іл., 88 табл.— (Серія «Путівник з педіатрії»).

Додаткова:

1. Клініка та синдромна терапія невідкладних станів у дітей : посібник / В. Ф. Лобода, Є. Ф. Бузько, Л. М. Слободян [та ін.]. – 2-ге вид., без змін. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2018. – 207 с. – (Лікарська практика).
2. Педіатрія : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів IV рівня акред. / за ред. проф. О. В. Тяжкої. – Вид. 5-те. випр. та допов. – Вінниця : Нова Книга, 2018. – 1152 с.: іл.
3. Клінічне обстеження дитини: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів: пер. з рос. / О. В. Катілов, Д. В. Дмитрієв, К. Ю. Дмитрієва, С. Ю. Макаров. – 2-ге вид. – Вінниця: Нова Книга, 2019. – 520 с. : іл.
4. Невідкладні стани в педіатричній практиці: навч. посіб. для студентів, лікарів-інтернів мед. закл. вищ. освіти / Ю. В. Марушко, Г. Г. Шеф, Ф. С. Глумчєр, С. М. Ярославська. - 2-ге вид., переробл. та допов. - Київ: Медицина, 2020. - 439 с.
5. Пневмонії у дітей, клінічна настанова, заснована на доказах. Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України, 2022 <https://www.dec.gov.ua/mtd/home>
6. Стандарт медичної допомоги серцево-легенева реанімація у дітей (базові та розширені заходи) Наказ Міністерства охорони здоров'я України 18 липня 2024 року № 1259
7. Наказ МОЗ України від 13.10.2024 № 1590 "Про затвердження Критеріїв оцінювання фізичного розвитку дітей віком до 18 років"
<https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukrayini-vid-13-10-2024-1590-pro-zatverdzhennya-kriteriyiv-ocinuvannya-fizichnogo-rozvitu-ditej-vikom-do-18-rokiv>.
8. Наказ МОЗ України від 23.04.2019 р. № 958 «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів».
9. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 р. №1269 «Екстрена медична допомога: новий клінічний протокол».
10. Наказ МОЗ України від 08.10.2013 р. № 868 «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги бронхіальна астма у дітей».
11. Наказ МОЗ України від 16.05.2016 р. № 449 (у редакції наказу МОЗ України від 02.07.2016 р. № 655) «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини».
12. Наказ МОЗ України від 04.07.2016 р. № 670 «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги атопічний дерматит».
13. Наказ МОЗ України від 08.06.2015 р. № 327 «Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги кашель у дітей віком від шести років».

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання виконання практичних

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії

навичок, оцінювання комунікативних навичок під час рольової гри, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
2. Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:
 - методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
3. Оцінювання роботи із пацієнтом з теми заняття:
 - методи: оцінювання: а) комунікативних навичок спілкування з пацієнтом та його батьками, б) правильність підготовки до лабораторних та інструментальних досліджень, в) дотримання санітарно-епідемічного режиму та інфекційного контролю;
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
«5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички на симуляційному обладнанні та під час огляду хворої дитини, підготовки хворого до лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
«4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички на симуляційному обладнанні та під час огляду хворої дитини, підготовки хворого до лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
«3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички на симуляційному обладнанні та під час огляду хворої дитини, підготовки хворого до лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
«2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички на симуляційному обладнанні та під час огляду хворої дитини, підготовки хворого до лабораторних та інструментальних досліджень.

Форми і методи підсумкового контролю: диф.залік.

До диф.заліку допускається здобувач, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає лише підготовку до кожного практичного заняття.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної добросердечності:

Обов'язковим є дотримання академічної добросердечності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної добросердечності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнення:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристройів:

Використання будь-яких мобільних пристройів заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристройі можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії**

відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну добросередньота етику академічних взаємин в Одесському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одесського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одесського національного медичного університету.